

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 009020 23 Кж
Бања Лука, 06.11.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Сњежане Кудрић и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа уз учешће записничара Ање Давидовић, у кривичном предмету против оптуженог Д. К. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. у стицају са кривичним дјелом омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптуженог, адвоката Дејана Богдановића из Бијељине, изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009020 22 К од 31.05.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 06.11.2025. године, у присуству републичког јавног тужиоца Снежане Живковић, и браниоца оптуженог Слободана Талића, адвоката из Бања Луке, по замјеничкој пуномоћи браниоца оптуженог Дејана Богдановића, адвоката из Бијељине, а у одсутности уредно обавијештеног оптуженог, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе браниоца оптуженог и окружног јавног тужиоца у Бијељини у погледу осуђујућег дијела пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009020 22 К од 31.05.2023. године, којим је оптужени оглашен кривим да је починио кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. Кривичног законика Републике Српске и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, те се та пресуда у том дијелу потврђује.

Уважава се жалба окружног јавног тужиоца у Бијељини, укида се пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009020 22 К од 31.05.2023. године у дијелу којим је оптужени Д. К. ослобођен од оптужбе да је починио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске и у том дијелу предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009020 22 К од 31.05.2023. године, оптужени Д. К. је оглашен кривим да је учинио кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем

тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, при чему је и обавезан да плати паушалну накнаду у износу од 200 КМ у року од 15 дана по правоснажности пресуде, док је на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођен од оптужбе да је учинио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. КЗ РС.

Против те пресуде у њеном ослобађајућем дијелу и осуђујућем дијелу жалбу је благовремено изјавио окружни јавни тужилац у Бијељини, а бранилац оптуженог Дејан Богдановић, адвокат из Бијељине је изјавио жалбу у погледу осуђујућег дијела те пресуде.

Окружни јавни тужилац (у даљем тексту: тужилац) је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС и погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 313. став 1. ЗКП РС, с приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда у ослобађајућем дијелу укине и предмет врати том суду на поновно суђење, а у односу на осуђујући дио пресуде да се побијана пресуда преиначи у одлуци о казни и оптужени осуди на казну затвора у границама прописане казне за кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. КЗ РС.

Бранилац оптуженог је изјавио жалбу у погледу осуђујућег дијела побијане пресуде, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. ЗКП РС, повреде кривичног закона из члана 312. ЗКП РС, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 313. ЗКП РС, одлуке о кривичној санкцији и трошковима поступка из члана 314. ЗКП РС, с приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе.

У сједници вијећа, одржаној сходно одредби члана 318. став 4. ЗКП РС у одсуству уредно обавијештеног оптуженог, његов бранилац је изложио жалбу, остајући код навода и приједлога из жалбе, као и приједлога да се жалба тужиоца у цјелости одбије. Републички јавни тужилац Снежана Живковић је остала код жалбених навода и приједлога из жалбе.

Аргументима изнесеним у образложењу жалбе браниоца оптуженог, указује се на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Тако жалба сугерише да побијана пресуда не садржи ваљану оцјену, зашто прихвата да се ради о омогућавању уживања опојне дроге Cannabis Sativa L више лица, имајући у виду да се не ради о једном скупу више лица, нити о појединачним скуповима више лица, јер је једно од тих лица био и сам оптужени. Оспорава се и правилност оцјене доказа и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, па се на тим аргументима, као и оним у погледу правилне примјене закона, гради тврдња о повреди Кривичног законика. Такође оспорава се правилност и законитост побијане пресуде у дијелу одлуке о кривичној санкцији, са тврдњом да је казна затвора превисоко одмјерена, те трошкова поступка, мада жалба не образлаже у чему се састоји повреда овог жалбеног основа. Предлаже, да се жалба усвоји, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се првостепена пресуда преиначи, оптужени ослободи од оптужбе, евентуално огласи кривим за основно кривично дјело у односу на став 2. побијане пресуде. Тужилац побија пресуду у одлуци и висини казне, сматрајући да су нејасни разлози коју су руководили суд у изрицању казне затвора у трајању од једне године за предметно кривично дјело за које је законом прописана казна у распону од двије до

дванаест година, да је изречена казна преблага и да се истом по ставу тужиоца не може постићи сврха кажњавања у смислу одредбе члана 43. КЗ РС.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбу, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Супротно жалбеним приговорима, овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити је супротна њеним разлозима и образложење пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница, а ти разлози нису противрјечни, већ су јасни и разумљиви, ради чега су неприхватљиви приговори жалбе браниоца оптуженог засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, једна од алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 1. КЗ РС представља давање на уживање опојне дроге неком лицу, а када се ова радња врши у односу на више лица то представља тежи (квалификовани) облик кривичног дјела омогућавања уживања опојних дрога прописан у ставу 2. цитиране законске одредбе. Појам „више лица“ према одредби члана 123. став 1. тачка 8. КЗ РС значи најмање два лица.

Из чињеничног описа дјела у изреци првостепене пресуде произлази да је оптужени у временском периоду од краја децембра 2020. године до почетка фебруара 2021. године у више наврата на разним локацијама на подручју града Бијељина, лицима Д. Т. и Л. С. из Бијељине, давао на уживање опојну дрогу марихуану, тако да су такве његове радње правилно правно квалификоване као кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. КЗ РС, јер околност да је наведени облик радње извршења дјела предузет према два лица представља квалификаторну околност тежег облика основног кривичног дјела прописаном у ставу 1. исте законске одредбе, па је тиме искључена могућност да се свака од радњи оптуженог (давање на уживање опојне дроге) предузета појединачно у односу на наведена лица квалификује као засебно кривично дјело омогућавања уживања опојних дрога у основном облику прописаном у ставу 1. члана 208. КЗ РС, а слиједом тога правилно је утврђено и о томе дато ваљано образложење да је у питању више лица.

Исто тако, по оцјени овога суда, чињенично стање је потпуно и правилно утврђено и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични законик и радње описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалбе у основу побијања пресуде због повреде Кривичног законика, наводећи да је изостао основни облик овог кривичног дјела, наводећи да кривично дјело за које је оптужени оглашен кривим и осуђен није самостално кривично дјело. Међутим, из чињеничног описа радње предметног кривичног дјела из изреке побијане пресуде, јасно произилазе обиљежја става 1. и 2. предметног кривичног дјела (давао на уживање опојну дрогу према више лица), па је неоснован приговор да је на штету оптуженог повријеђен Кривични законик, јер оптужени по наводима жалбе, није знао шта му се ставља на терет.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима који се износе у жалби браниоца оптуженог, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцијењени на начин који прописује одредба

члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа, изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело када је у питању вријеме, мјесто, врста и начин конзумирања опојне дроге, за које је том пресудом оглашен кривим. Дакле, свјedoци Д. Т. и Л. С. су потврдили инкриминисани период из оптужнице (крај децембра 2020. до почетка фебруара 2021. године), да су се у више наврата састајали са оптуженим да би испушили „цоинт“ (сваки у одвојеним приликама), те потврдили чињеничне наводе оптужнице да се предметни догађај одиграо на разним локацијама на подручју града Бијељине, те да им је управо оптужени тим приликама давао на уживање опојну дрогу марихуану. Оба свједока су описала да је то био претходно припремљен за конзумирање тзв. „цоинт“. Насупрот тврдњама одбране ови свједоци су потврдили да им је оптужени дао опојну дрогу на уживање, тако да нема мјеста сумњи у њихову тачност и прихватљивост, о чему побијана пресуда на страни 9,10. и 11. даје јасне и образложене разлоге, које у цјелости као ваљано образложење прихвата и овај суд и на исте упућује жалиоца.

Приговори жалбе којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалби, нису основани.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о казни и то у вези са жалбеним аргументима браниоца оптуженог и тужиоца налазећи да нису основани. Наиме, правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене све олакшавајуће околности на страни оптуженог и то прије свега да се ради о млађем лицу тј. његову старосну доб, личне и породичне прилике, материјалне прилике, околности под којима је предметно кривично дјело извршено и да се ради о веома малој количини опојних средстава, да до сада није осуђиван, док је као отежавајућу околност цијенио степен кривичне одговорности оптуженог и јачину угрожавања заштићеног добра, па је суд правилно примјенио одредбе члана 54 става. 1. тачка 5. КЗ РС и оптуженог осудио на казну затвора у трајању од једне године, јер и по мишљењу овог суда, ова казна је у свему примјерена тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је дјело учинио, те потребна и довољна мјера ради остваривања сврхе кажњавања из члана 43. КЗ РС, како у смислу спрјечавања оптуженог да не чини кривична дјела и његово преваспитавање, тако и у смислу утицаја на друге да не чине кривична дјела.

Жалба браниоца оптуженог, првостепену пресуду побија и у одлуци о трошковима поступка, али не образлажући разлоге побијања, па овај суд није ни разматрао овај жалбени основ, који је само паушално наведен у жалби браниоца оптуженог.

Због свега наведеног, на основу одредбе члана 327. ЗКП РС, суд је као неосноване одбио жалбе браниоца оптуженог и тужиоца, потврдио побијану пресуду у осуђујућем дијелу тачка II изреке побијане пресуде у односу на почињено кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. КЗ РС за које дјело је првостепени суд и оптуженог огласио кривим и осудио на казну затвора у трајању од једне године.

Насупрот томе, основани су жалбени приговори тужиоца да је у поступку доношења побијане пресуде у ставу I исте, (оптужени ослобођен од оптужбе на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС за кривично дјело неовлаштена производња и промет опојне дроге из члана 207. став 1. КЗРС), суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, у образложењу побијане пресуде

дати су потпуно нејасни и противрјечни разлози, који се односе на изведени закључак суда, да издата усмена наредба од стране судије за претходни поступак Основног суда у Бијељини за претресање стана, који користи Д. К. је незаконит доказ.

У образложењу побијане пресуде, суд наводи да је свједок полицијски службеник С. О. на главном претресу изјавила, да је тражила сагласност од тужиоца за претресање стана оптуженог, коју сагласност је и добила, након чега је откуцала усмену наредбу, позвала судију за претходни поступак прочитала наредбу, судија је издао усмену наредбу и онда су предузели поступак претреса. Из става 2. страна 6. побијане пресуде, произилази да из наведене службене забиљешке судије за претходни поступак Основног суда у Бијељини, се закључује да се дана 06.02.2021. године у 16,10 часова из ПС Бијељина 2, овлаштено службено лице С. О. након одобрења поступајућег тужиоца, обратило судији за претходни поступак Основног суда у Бијељини, захтјевом да се одобри и изда усмена наредба за претресање стана, који користи оптужени у ул. [...], први спрат, писарница суда је обавијештена о издавању усмене наредбе наредног дана у 10,00 часова ради протоколисања, а „поступање по наредби је ишчитано судији за претходни поступак“ дана 06.02.2021. године у 20,22 часа од стране овлаштенног службеног лица Д. М. У ставу 3. исте стране побијане пресуде, суд закључује да је судија за претходни поступак Основног суда у Бијељини поступила у складу са одредбом члана 120. став 2. и 3. ЗКП РС. Из записника о претресу стана и других просторија од 06.02.2021. године произилази да је претрес започео у 17,31 часова. Међутим, на основу свега изложеног, остаје нејасан закључак суда у побијаној пресуди, да је издата усмена наредба за претрес незаконит доказ, са образложењем да тај суд сматра, да су овлаштени полицијски службеници поступили супротно одредбама члана 121. став 2. ЗКП РС и да је састављена наредба судији за претходни поступак прочитана исти дан у 20,22 часа. Посебно, јер је у службеној забиљешци наведено, да је судији за претходни поступак овлаштено службено лице Д. М., поступање по наредби ишчитао у 20,22 часа.

Наиме, у образложењу побијане пресуде дати су потпуно нејасни и противрјечни разлози, који се односе на изведени закључак суда, да издата усмена наредба од стране судије за претходни поступак Основног суда у Бијељини за претресање стана, који користи Д. К. је незаконит доказ, што је за посљедицу имало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, на коју је жалбом тужиоца основано указано.

Стога је овај суд утврдио да се жалбом тужиоца основано побија првостепена пресуда у тачки I у ослобађајућем дијелу, који се односи на кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. КЗ РС, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, због које је пресуду у том дијелу нужно укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење, како је и одлучено овим рјешењем на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Како је пресуда укинута због битних повреда одредаба кривичног поступка, то ће првостепени суд у поновном суђењу отклонити наведене битне повреде, а оцјениће и приговоре из жалби којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, након чега ће све доказе оцијенити на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуду образложити на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС.

Само ако тако поступи, првостепени суд ће у овој кривичноправној ствари моћи донијети правилну и закониту пресуду.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић